

3 decentralisaties en de noodzaak tot samenwerking

Het Rijk stoot steeds meer taken af richting gemeenten door het overhevelen van taken. Gemeenten krijgen daarmee een steeds prominentere rol in het leven van de burger rondom de organisatie van zaken als zorg en inkomen. 2015 wordt een cruciaal jaar wat betreft de overdracht van taken, per 1 januari van dat jaar wordt de AWBZ en de jeugdzorg gedecentraliseerd en gaat de Participatiewet in waarmee deze voorheen ontschotte budgetten worden gebundeld en de regie bij één partij komt te liggen, de gemeenten. De overheid wil hiermee de voorheen gescheiden werelden in het sociale domein meer met elkaar verbinden en de kwaliteit en doelmatigheid van zorg en ondersteuning aan burgers verbeteren. Het doel is maatwerk voor de burger met als uitgangspunt **één gezin, één plan, één regisseur** (bron: wizportaal.nl).

Wat betekent dit precies? Het Rijk:

- hevelt de begeleiding, ondersteuning en verzorging uit de AWBZ per 2015 over naar de Wmo. Vanaf 2014 vervalt bovendien de aanspraak op dagbesteding en wijzigt de aanspraak op persoonlijke verzorging;
- legt de uitvoering van de Participatiewet vanaf 2015 (voor WWB, voormalig Wajong en Wsw) bij gemeenten;
- maakt gemeenten per 2015 verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Het gaat hier om de provinciale jeugdzorg, de jeugdbescherming en -reclassering, de jeugd-ggz en de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugd.

(bron: divosa.nl)

De decentralisaties maken gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van grote groepen kwetsbare burgers, en de daarbij behorende budgetten, maar tegelijkertijd ook voor het realiseren van forse bezuinigingen, in totaal bijna 4 miljard. De verzorgingsstaat wordt opnieuw uitgevonden door de zorg anders en beter vorm te geven dan de afgelopen decennia.

Decentralisaties gepaard met bezuinigingen vragen om een andere, meer integrale aanpak. Samenwerken kan meer efficiency brengen in de aanpak van multiproblematiek maar vergt wel een goede afstemming tussen gemeenten en ketenpartners. Wie als sociale dienst nog iets wil betekenen voor kwetsbare groepen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, moet op zoek naar de dwarsverbanden tussen de Participatiewet, de Wmo en de jeugdzorg (bron: wizportaal.nl).

Belangrijkste vraagstuk

Het bundelen van alle regelingen in het sociale domein rondom de ondersteuning van burgers (WWB, WSW, Wajong, WMO, AWBZ en de Jeugdzorg) in combinatie met financiële taakstellingen is een grote uitdaging. De belangrijkste vraag gaat echter over de inhoud:

Hoe gaan gemeenten de decentralisaties vormgeven en zal het ze lukken om de doelstellingen die het Rijk beoogd te realiseren?

Het antwoord is onzeker, gemeenten worstelen al met dit vraagstuk sinds de bekendmaking van de decentralisaties. Antwoorden zijn er in vele soorten en maten, gemeentelijke plannen beginnen langzaam vorm te krijgen en pilots worden gestart. Maar de onzekerheid die ook binnen het Rijk nog altijd leeft over de uitvoering van de plannen maakt dat veel gemeenten nog terughoudend zijn in het vastleggen van concrete afspraken en regels.

Onze ervaring

Wise up heeft ervaring met de actuele problematiek rondom de 3 decentralisaties. Wij voer(d)en opdrachten uit op elk gebied:

1. Vooruitlopend op de Participatiewet hebben de gemeenten Weert en Nederweert en SW bedrijf Risse Groep in 2012 besloten intensief samen te gaan werken rondom de bemiddeling van bijstands- en sw-klanten richting regulier werk en het gezamenlijk vormgeven van een werkgeversbenadering. Deze samenwerking heeft vorm gekregen in [Werk.Kom](#), waarin een team van mensen afkomstig uit alle drie de organisaties samenwerkt om klanten optimaal en zo efficiënt mogelijk te bemiddelen richting werk. Wise up heeft dit hele proces begeleid; van besluitvorming in iedere organisatie rondom de oprichting van Werk.Kom, tot het inrichten van de organisatie en het ontwikkelen van de werkprocessen.
2. [ZZG Zorggroep](#) is één van de vele zorginstellingen die rechtstreeks te maken krijgt met de overheveling van de AWBZ richting de Wmo. In samenspraak met de gemeenten Nijmegen, Druten, West Maas en Waal en Westervoort en ondersteund door de provincie Gelderland zijn van 2011 tot 2013 diverse pilots uitgevoerd met een nieuw dienstverleningsconcept genaamd zorgbrigades. [Zorgbrigades](#) verzorgen laagdrempelige diensten in en om het huis voor ouderen en hulpbehoevenden zodat zij de mogelijkheid krijgen langer zelfstandig thuis te blijven wonen wat een remmend effect heeft op de duurder wordende zorgconsumptie. De medewerkers van de zorgbrigade zijn bijstandsgerechtigden of mensen met een wajong-uitkering die door het uitvoeren van deze diensten in de vorm van een stage werkervaring opdoen en tegelijkertijd een MBO-opleiding volgen in de richting zorg. Door deze werkwijze snijdt het mes aan 2 kanten: ouderen krijgen de gewenste extra ondersteuning om thuis te blijven wonen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt krijgen de kans om weer aan de slag te gaan. Alle pilots zijn succesvol verlopen en alle betrokken partijen beroepen zich nu op de mogelijkheden voor vervolg en structurele inbedding. Wise up was nauw betrokken bij de pilots als algeheel projectleider en als projectleider van de pilot in Druten.
3. De jeugdzorg is eveneens een sector die te maken krijgt met grote veranderingen en een andere opdrachtgever, de gemeenten. Wise up is al ruim 2 jaar nauw betrokken bij het beleid rondom de jeugdzorg in Limburg, wat tot nu toe aangestuurd wordt door de provincie Limburg. De destijds aangekondigde bezuinigingen hebben geleid tot de oprichting van een provinciaal [mobiliteitscentrum jeugdzorg Limburg](#) wat ontslagbedreigden uit de sector actief ondersteunt en bemiddelt richting ander werk, binnen of buiten de sector. Wise up levert de projectleider van dit mobiliteitscentrum. Vanuit het mobiliteitscentrum worden nu steeds meer contacten gelegd met gemeenten die straks de taak van de provincie zullen overnemen, het uitwisselen van kennis en expertise staat hierbij voorop.

Werken aan oplossingen

Wise up Consultancy kan partijen die te maken krijgen met de decentralisaties ondersteunen bij het maken van keuzes, het bedenken van oplossingen, het schrijven van plannen of het uitvoeren ervan. Wij zijn inzetbaar als projectleider, programmamanager, onderzoeker of adviseur. Wij kiezen daarbij een hands-on aanpak waarbij het verwezenlijken van de doelstelling van onze klanten voorop staat. Kernbegrippen in ons werk zijn: luisteren, inspireren en creëren. Het bereiken van tastbare resultaten, dat is waar wij voor staan.

Meer weten? Neem [contact](#) met ons op!